

ку праці, є використання еталону фахівця в умовах відсутності закону про сертифікацію персоналу, а також спеціалізованого центру сертифікації.

Сертифікат відповідності — це документ, який буде виданий за правилами системи сертифікації персоналу у світі. Він засвідчуватиме спроможність фахівця професійно виконувати конкретні дії на основі необхідних для цього компетенцій.

Мета сертифікації — встановлення рівня підготовки, професійних знань, навиків та їх відповідності міжнародним стандартам ринку праці.

Отриманий статус сертифікованого спеціаліста буде мати загальносвітове визнання.

*В. Г. Козак, канд. екон. наук, доц., докторант,
кафедра бухгалтерського обліку*

ПІДГОТОВКА ОБЛІКОВИХ КАДРІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Процеси, які відбулися в економіці України на початку 90-х років, змусили внести зміни у підготовку спеціалістів усіх економічних спеціальностей, у тому числі і спеціальності «Облік та аудит». Цьому також сприяв процес посилення міжнародної стандартизації бухгалтерського обліку.

Проте при цьому з'явилися і негативні явища. Так, все більша комерціалізація системи вищої освіти призвела до зниження якості освітніх послуг, нераціонального витрачання бюджетних коштів та перенасичення ринку окремими категоріями недостатньо підготовлених фахівців. У той же час в окремих регіонах країни спостерігається відсутність молодих кадрів деяких спеціальностей — лікарів, вчителів, інженерів та ін.

Процес змін не зупиняється і сьогодні. У зв'язку з появою нових напрямків у розвитку економіки країни необхідно періодично переглядати програми з підготовки облікових спеціалістів.

Окрім того, не дивлячись на приєднання України до Болонського процесу, має залишатися підготовка спеціалістів у розрізі конкретних спеціальностей з врахуванням особливостей функціонування різних сфер економіки (промисловості, бюджетної сфери, сфери банківських послуг та ін.).

Посилення вимог зі сторони міжнародних організацій до професійних якостей осіб, які займаються обліковими питаннями, має стимулювати їх підготовку (нещодавно, Міжнародною федерацією бухгалтерів було підготовлено і опубліковано й нові міжнародні освітні стандарти).

Важливим питанням, яке пов'язане з навчальним процесом, є уточнення змісту навчальних програм по базовим спеціальним дисциплінам. Окрім того, програми для спеціалістів, які ще залишилися у деяких вузах, необхідно скоректувати під рівень бакалавра та магістра.

Проте, необхідно виражено підходити до внесення змін у програми, а особливо до поширення цих змін (їх застосування), провівши попередньо апробацію у провідних навчальних закладах країни.

При цьому важливим моментом є обґрунтований розподіл навчального часу між навчальними дисциплінами. Спеціальні, профілюючі дисципліни, що дають професійні знання випускникам, мають бути основними, оскільки це дасть можливість підготувати професіонала.

Необхідно посилити розробку програм по дисциплінам спеціалізації та за вибором студента. У розрізі кожної спеціалізації необхідно створити програму.

Побудова самостійної роботи студентів при вивченні облікових дисциплін за загальним шаблоном є хибним шляхом. Необхідно уникати застосування таких вибіркового завдань, як «написання реферату за заданою тематикою», оскільки така робота виконується як правило технічно, без належного опрацювання літератури.

При організації системи безперервної освіти необхідно аби вона включала в себе логічно вивірених ланцюг «технікум—університет—постійна професійна перепідготовка».

Для цього необхідно:

- змінити систему фінансування витрат на освіту;
- переглянути систему ліцензування, атестації та акредитації вищих навчальних закладів;
- посилити контроль за якістю підготовки спеціалістів у навчальних закладах (технікумах та вузах);
- підвищити рівень перепідготовки у професійних організаціях;
- посилити співпрацю з бізнесом, виконуючи його замовлення з підготовки кадрів та забезпечуючи фінансування витрат, пов'язаних з підготовкою персоналу;

— підвищити престижність професії викладача, поступово збільшуючи систему оплати праці викладачів.

Створення процесу освіти, який відповідає часу, є надскладним завданням. Для цього мають бути проведені дослідження за широким колом питань у багатьох державних навчальних закладах (саме державних, оскільки при цьому можливе забезпечення належного контролю) та врахований досвід західних навчальних закладів та професійних організацій.

Це забезпечить економіку України випускниками з належним рівнем підготовки відповідно до її потреб.

С. М. Кокшарова, старш. викл.,
кафедра фінансів

ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІНАНСИ» ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВА СИСТЕМА»

Одним з визначальних критеріїв якості освіти в рамках Болонського процесу є якість навчання і підготовка конкурентоспроможних фахівців для ринку праці. Входження вищої освіти України в європейський освітній простір вимагає запровадження нових підходів до оцінки якості навчання.

Оцінка якості навчання студентів спеціальності «Фінанси» при вивченні дисципліни «Податкова система» залишається недостатньо вивченою.

С. Ніколаєнко зауважує, що оцінка якості має базуватися не на тривалості або змісті навчання, а на тих знаннях, уміннях і навичках, які опанували випускники — важливий не процес, а результат.

Особливістю податкової системи, як обов'язкової навчальної дисципліни на бакалаврському рівні є те, що вона викладається всього один семестр на 4 курсі з підсумковим контролем знань у формі державного іспиту.

Відповідно до тематичного плану дисципліни на денній формі навчання курс містить 12 об'ємних тем і складає 28 годин лекційного часу та 34 години практичних занять, щоб забезпечити належне засвоєння матеріалу. В сучасних умовах дисципліна «Податкова система» набула особливої актуальності в зв'язку з